

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ❁ ПЛАСТОВОГО ❁ НОВАЦТВА

Ч. 7 (118)

ВЕРЕСЕНЬ

1966

„ГОТУЙСЬ”

Журнал пластового новацтва
“HOTUJS” — MAGAZINE
for Ukrainian Children
Видає Головна Пластова Булава
Редагує Колегія:
пл. сен. Леся Храплива,
ст. пл. Світляна Луцька,
ст. пл. Іриней Юрчук
Адреса Редакції:
LESIA SHRAPLYWA
158 East 7th St., Apt. 3A
New York 10009, New York
Адмініструє
Крайова Пластова Старшина
на ЗДА.
Адреса Адміністрації:
“P L A S T” Inc.
New York 10003, N. Y.
140-142 Second Avenue

Обкладинка роботи

Ніни Мудрик-Мриц

З М І С Т :

Братчик Ірко: Привіт ДРОТові	1
Задзвонив дзвіночок	5
Христя Татомир: Зайчик побігайчик	6
Сестричка Ніна: Гостина в зоряному царстві	9
Катря Червоняк: Мандрівка дозкруги світу	13
Сестричка Надя: Малий фотограф	19
Великий чарівник пісні (Загадка)	25

УВАГА!

УВАГА!

Чи вже весь Ваш рій заплатив передплату на „Готуйсь”?
Пригадуємо, що в 1966 році річна передплата коштує три долари
для Америки та Канади!

„ГОТУЙСЬ” ДЯКУЄ ЗА ДАТКИ НА ФОНД:

Друге гніздо Новачок у Чикаго під проводом сестрички Марійки Кузич, склало п'ять доларів замість квіток на могилу Батька однієї з їх сестричок — пана Володимира Говвича. Пластун Сергій Заполенко з Вашингтону зложив п'ять доларів. Сестричка Рута Галібей склала п'ять доларів з нагоди народин її маленької сестрінки, Ксені Пономаренко. Сестричка Рута пише, що за сім років Ксеня теж читатиме „Го-

туйсь”, а тому хай вже від сьогодні „Готуйсь” знає про неї. Вуйко Смок з Чикаго перепроваджувався до нової печери і подаючи зміну адреси склав одного долара на „Готуйсь”.

Як бачите, датки на „Готуйсь” можна складати при різних нагодах — веселих і сумних. А кому „Готуйсь” дорогий, той завжди знайде якусь нагоду, щоб йому допомогти!

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

Ч. 7 (118)

Вересень

1966

Мал. Братчик Ірко

ДНЯ 9 СЕРПНЯ ЦЬОГО РОКУ

ВІДСВЯТКУВАВ НАШІ ДОРОГИЙ ОСНОВОПОЛОЖНИК ПЛАСТУ

Д Р О Т

ДОКТОР ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ

свої ВІСІМДЕСЯТІ уродини.

З цієї нагоди „Готуйсь” вислаз Йому ось-такі побажання, як бачимо на образку.

ОСНОВОПОЛОЖНИК ПЛАСТУ — НАШ ДРОТ

„ГОТУЙСЬ” ДЯКУЄ ЗА ПРИВІТИ З ЛІТНІХ ТАБОРІВ:

Цього року, як звичайно, „Готуйсь” дістав багато привітів від команд та новацтва різних таборів. І цього року ці привіти були змайстровані особливо цікаво:

Сестрички з курсу на **Писаному Камені** біля Клівленду прислали карточку з виліпленим з кусочків повітря образком пластуни, з правдивою косою з волічки. Жаль, що з такого образочка не можна зробити кліші, а то „Готуйсь” помістив би цей образочок, щоб усі читачі побачили!

Табір новачок „**Лісовий двір**” біля **Вінніпегу** в Канаді прислав

дозгий ряд витинаних з паперу лялечок (їх було аж 17!) — всі вони держалися за руки і на кожній були підписані з обох боків всі сестрички та новачки цього табору. Такий сам привіт прислали вони ще окремо сестричці редакторці Лесі.

Табір „**Коли ще звірі говорили**” на Новому Соколі біля Боффало прислав привіт теж з гарним образком власної роботи. Була це мишка з написом „Готуйсь”, викрученим з її хвостика. Цей образок містимо тут, щоб всі побачили.

Табір новачків „**Юні каменярі**”

Люба Петрина, Марта Телішевська, Оленка Храплива, Марта Шанковська, Галя Яцишин. Вмілість цю перевела з ними сестричка Ксеня Гординська.

Подібну газетку під назвою „Вечірні казки” прислав редакції „Готуйсь” рій новачок „Мишки” з Клівленду. Вони склали цю газетку під проводом своєї сестрички Олешки Пігуляк, а редагували її новачки: Віра Коваль, Галя Яцишин, Ліна Середа, Діана Слободян, Зірка Смаль-Стоцька, Люба Возняк, Мотря Василюк, Надя Ведмедик, Тереня Малиновська. Вийнятки з цієї

з Нового Сокола прислав теж привіт з підписами всіх учасників. Чи знаєте, чому звалися вони „Юні каменярі”? Бо Іван Франко, що його рік вшановуємо тепер, написав такий вірш про каменярів, які завзято лупають скалу, щоб промостити дорогу для людей.

Табір „Нові доріжки”, це перший табір на новій оселі „Писаний Камінь” біля Клівленду. Вони прислали теж виліплюваний образочок: зайчика на доріжці з чудовим пухнатим хвостиком. Та вони прислали ще щось більше: свою власну газетку „Нові доріжки”. Її обкладинку містимо тут, а згодом може й помістимо дещо з того, що там писали новачки. Всі вони здобули через видання цієї газетки вмілість редакторки. Були це новачки: Надя Ведмедик, Люба Гавур, Христя Герєга, Ляриса Курилас, Тереня Малиновська, Люся Порка,

Мал. Ірина Савойка-Красій

Привіт із табору новачок „Коли ще звірі говорили” на Новому Соколі цього року.

газетки теж помістимо пізніше. Покищо „Готуйсь” щиро радіє, що новачки беруться за таке гарне діло, бо ж колись, як доростуть, зуміють вже добре редагувати і „Готуйсь” і „Юнака” і інші українські часописи та журнали, навіть для дорослих!

В українській школі пан учитель завдав написати речення зі словом „цукор”. Ромчик написав: „Я п'ю ранком горнятко какао”.

Вчитель питає: — А де ж тут цукор?

— О, вже всі три кістки розпустилися в какао! — пояснив Ромчик.

**
*

Христя дуже любить рахувати. Коли їхали з табору автобусом на прогулянку, переїздили попри стадо коров.

— Ану, хто їх найшвидше почислить?! — закликала сестричка.

— Їх гасеться тут 28! — відповіла зараз же Христя.

— Дуже гарно, але як ти так швидко почислила? — здивувалася сестричка.

— Та це неважко, — відповіла Христя, — я почислила всі ноги та поділила це число на чотири!

**
*

Левко завзято вимиває в таборівій умивальні ліве вухо. Юрко приглядається йому і врешті питає: — А чому ти не миєш зовсім правого вуха?

— Е, бо поїзд чистоти завжди їде так, що братчик бачить тільки ліве! — відповів Левко і взявся ще старанніше витирати ліве вухо.

**Задзвонив дзвіночок: — Дзень!
Встаньте, діти, ось вже день!
День новий, ясний наспів,
Жде вже школа школярів!**

**Жде в суботу, в добрий час
Українська школа вас.
Там таке розкажуть вам,
Що не знають Бетсі й Джан!**

**Там від Дону до Карпат
Вас про вашу землю вчать,
Українського письма,
Бо такого в них нема.**

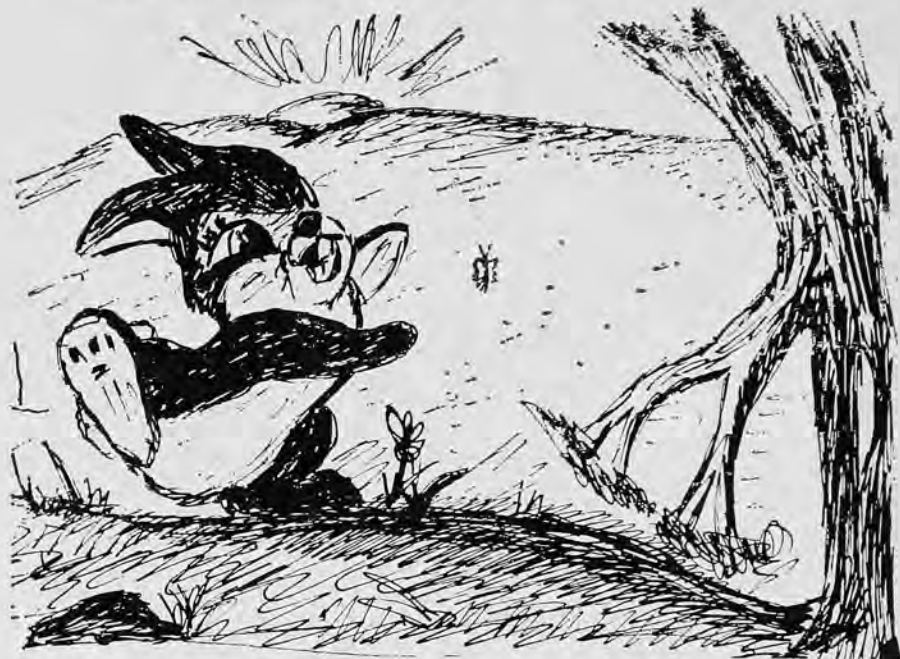
**Про гетьманів, козаків,
Український там і спів,
Українських там дівчат
Вчать гарненько вишивать.**

**Вчать там доню і синка
Про Шевченка, про Франка;
Все це треба знати вам,
Українським школярам.**

**Бо колись, у добрий час,
Про ваш край питають вас.
Ви ж розкажете все їм;
Здивуються Мері й Джим!**

ЗАЙЧИК ПОБІГАЙЧИК І ЛІСОВА ВІДЬМА

Далеко, далеко звідси, в зеленому ліску жила собі велика сім'я зайченят. Жили щасливо та спокійно, працювали, гралися і дякували Богу за кожен день. Найменший зайчик звався Побігайчик. Був найгарніший з усіх. Мав великі, жартівливі карі очі, довгі вусики та хвостик повний, як пампушок. Але, як усі маленькі зайчики, був трошки збиточний, а особливо дуже цікавий. Та от побачимо, діти, як ця цікавість довела до того, що Побігайчик трохи не знайшовся в „заячому небі“.

Недалеко від зеленого лісу, в темному, понурому лісищі жила собі стара відьма. Така погана, що навіть соняшне проміння відверталася від неї... Жила сама, саміська в цьому темному лісищі, бо всі звірі так лякалися її, що здалека обходили цей ліс... Чубата сова, наймудріша з усіх мешканців лісу, розказувала, що відьма колись давненько була молодою, гарною дівчиною, та одної днини чомусь неждано перемінилася у відьму...

Маленький Побігайчик чув про цю відьму і так зацікавився нею, що забажав її побачити. Одного ранку, коли Матуся пішла до річки випрати йому сорочку, він вискочив з хати і помчався маленькими

та швидкими скочками до місця, де починався темний, грізний ліс, ліс відьми. Тут пригадав собі наш зайчик, що Матуся часто говорила: — Побігайчику, ніколи не йди в густий ліс, де живе відьма!

І він завагався на хвилину. Та цікавість була така непереможна, що не послухав пригадок Матусі і побіг у ліс. А в лісі було темно, зимно, непривітно, якимось так дивно — ні квіток, ні звірят — тільки високі старі дуби... Наш сміливий мандрівник не злякався, ішов далі. Нараз — ох! З болю перевернувся, а очі залилися сльозами. Певно в цій ямці скрутив собі лабку! — Ох, якже болить мене ця ніжка! — застогнав зайчик, а сльози полилися струмочком, змиваючи його холодний носик.

Час плив поволі. Почало смеркати... Темно, темно в лісі й так тихо, що тільки чути, як рясні сльози Побігайчика скакують на землю. Кап! Кап! Кап! Кап! Вже ось цілий ставочок! А ніжка так дуже, дуже болить!

Нараз Побігайчик почув кроки... Ближче та ближче... Серденько почало тріпотати та все дужче й дужче битись... Зайчик не міг опанувати страху — міцно заплющив свої карі оченята та ждав кінця... Хвилини поволі проходили... Здається, вже більше не чути кроків?! Невже небезпека проминула?! Поволі, поволі розкрив очі і... ох! Серце перестало битися! Віля нього сиділа відьма, так близько, що міг торкнутися її. Поглянув на неї наш зайчик і замер... Вона ж така страшна і погана!.. Але, але що за диво? З її очей капали сльози! — Хто коли бачив, щоб відьма плакала? — подумав Побігайчик. А що мав чутливе та дуже м'яке серце, промовив тремтячим зі страху голосом:

— Добрий вечір, прошу пані! Називаюся Побігайчик...

— Добрий вечір, дитинко, — відповіла відьма. — Чому ти тут лежиш? Матуся певно шукає тебе!

Зайчик не міг надивуватися, як така погана, беззуба відьма могла мати такий милозвучний та лагідний голос. Він розказав їй про пригоду та розплакався. Відьма сіла біля Побігайчика та взялася перев'язувати йому хвору ніжку. Незабаром перев'язка була готова і наш зайчик міг не тільки встати, але й ходити. Підскочив кілька разів, врадуваний вклонився відьмі та щиро подякував їй за поміч.

Відьма всміхнулася. І немов під доторком чародійної палички — ліс прояснів, появилися квітки й трави, заспівали пташки... Як гарно та привітно стало нараз у колишньому темному лісі! Побігайчик поглянув на відьму, та на її місці стояла тепер добряча старша жінка. Здивований докраю, Побігайчик спитав:

— Пані достойна, що це таке сталося? Я нічого не розумію!

А вона, радісно усміхаючись, відповіла:

— Ох, свобідна я вже, свобідна! Не відьма, а людина! — І стала розказувати:

Ще молодою дівчиною жила вона тут біля лісу. Була пустотлива та дуже не любила звіряток. Знущалася над ними, біла їх та мучила. Минали роки, а вона все більше їх ненавиділа. Аж одного дня зайшов у її хату старший подорожний та попросив води для свого втомленого коника. Та вона не то, що не подала води, а ще й вилаяла прихожого. Старий вийшов на обійстя та покивав сумно головою. І мов на наказ зникла хата, зник город, остався тільки темний

ліс, а вона сама перемінилася у погану відьму... Покарав її гість-чарівник. І мала бути вона відьмою так довго, аж поки не зробить доброго вчинку якомусь звіряткові. Та роки минали, а звірятка боялися заходити в темний, суворий ліс. Жила відьма сама-самісінька. Каралася за своє недобре, камінне серце!...

Та дякувати Богу, нещасливий випадок Побігайчика дав їй нагоду спокутувати свої важкі провини і стати знову людиною. З великої радості вона взяла в обійми зайчика та поцілувала його в маленькій, холодний носик.

Ще й досі живе біля лісу ця жінка. Звірі, малі й великі, радо відвідують її хатку. А Побігайчик, за окремим дозволом, часто за-скакує до її городця та смачно хрупає капусту...

Мал. Христя Татомир

„ГОСТИНА В ЗОРЯНОМУ ЦАРСТВІ”

(Дня 1 травня цього року влаштували братики й сестрички у Гартфорді маскову забаву для новацтва. На позатку забави виставили ось-таку виставу, як тут її подаємо. Сестризка Ніна Бересюк позбирала різні віршики та пісеньки про хмаринки, місяця, зорі, та зробила з них цей монтаж. Новазки та новаки з Гартфорду дуже гарно вивчили та вивели його на сцені, а їх Матусі пошили їм прегарні одяги, як багите тут на світлинах. Тому, що новацтво тепер гасто гитає про польоти поміж зорі та певно кожен новак хотів би стати колись зореплавцем, містимо тут весь цей монтаж — може новацтво в якійсь іншій Станиці схоже його теж вивести?).

(Сцена прибрана зірками. Під стіною стоять „небесні сходи”, покриті синьою бібулкою. На верхньому ступені сидять ЗІР-

КИ. По сходах „пливе” ХМАРИНКА. ДІВЧИНКА в гуцульському одязі виходить і звертається до ХМАРИНКИ):

Куди пливеш хмариночко?
Спинися, не тікай,
Ходи до мене гратися
У наш зелений гай.

Сплету тобі вінок рясний
З пахучої трави,
Вберу тебе у стрічечки
З своєї голови.

У двох за руки візьмемось
Тай підем танцювать —
Хай спробують метелики
Тоді нас доганять.

Аж Мама з хати вигляне,
А ми собі в танку,
— Це звідки дві хмариночки
У нашому гайку?

А я озвусь здивована:
— Матусенько моя!

Дівчинка, хмаринка, місяць
і зірки на небозводі.

Та це ж одна хмариночка,
А друга-друга — я!

ХМАРИНКА:

Ой годі мені, дівчинко,
Йти до вас гулять,
Бо срібнолиці зіроньки
Будуть мене шукать.

У зоряне бо царство
Спішу у гості я,
Гостину вже готовить
І гостей жде зоря.

Ходи маленька дівчинко
У зоряний наш край —
Побачиш дива різні там,
І різні чари, знай!

(ДІВЧИНКА підходить вгору сходами, сідає враз з ХМАРИНКОЮ на „небозводі”. Темніє, на сцену входить поволеньки НІЧ).

ЗАПОВІДАЧ:

Прокинулась темна нічка,
Одягнула шати,
Вмила личенько рожеве
І вийшла з палати.

НІЧ:

Час у зоряне йти царство,
Зірки позбирати,
Бо сьогодні не годиться
Їм так довго спати.

Пробудіться, срібнолиці,
Годі дармувати.
Нині свято в нас велике,
Треба поспішати!

ЗАПОВІДАЧ:

Позбиралися зірки
Протирають очі,
Поклонилися низенько
Своїй княжній ночі!

(ЗІРКИ встають, підбігають до НОЧІ, складають їй низький поклін. НІЧ подає кожній із них засвіжену срібну свічку).

ЗАПОВІДАЧ:

Запалила темна нічка
Зір блискучі свічі,
Аж збентежились хмаринки,
Поспукали вічі.

Сіла нічка кароока
В місяць-човник золотий
І поплила зустрічати
Вітер весняний.

(НІЧ сідає в гозник, що має форму місяця і, веслуючи золотим весельцем, „впливає” за сцену).

ЗАПОВІДАЧ:

Місяць князь зійшов на небо,
Світить в темноті,

Любо йому посидіти
У зірок гурті.

(Виходить МІСЯЦЬ в золотому одязі, сідає поміж ЗІРКАМИ. ЗІРКИ легенько піднімаються та танцюють до слів):

Ой місяцю, місяченьку,
Що сторожиш ти?

МІСЯЦЬ:

Я сторожу цілу нічку
Гай і поле, ліс і річку
І сільські хати.

ЗІРКИ:

Ой місяцю, місяченьку,
Срібнолицій стороженьку,
Хто там в тих хатах?

МІСЯЦЬ:

Там сплять діти
[в постілоньках,
Сон цілує їх по очах
Водять мрії в снах.

ЗІРКИ:

Ой місяцю, місяченьку,
Срібнолицій стороженьку,
Про що мрії ті?

МІСЯЦЬ:

Про край рідний, край єдиний,
Про майбутнє України
Снять діти малі.

ЗІРКИ:

Ой місяцю, місяченьку,
Срібнолицій стороженьку,
Чи здійсняться сни?

МІСЯЦЬ:

Стануть діти підростати,
Україні помагати
І здійсняться сни!

(МІСЯЦЬ і ЗІРКИ відтанцювують танок і сідають на дальшому пляні сцени).

ЗАПОВІДАЧ:

Листя зелене з гілок спадало,
Княжній Дрімоті стежки
[встеляло.

Ходила княжна тими
[стежками
З подружечками,
[із пісеньками.

(Входить ДРИМОТА і крилаті ПІСНІ).

Нічка кароока пливе у човнику-
місяці.

**Княжна-Дрімота і пісні
колишуть дитинку.**

ЗАПОВІДАЧ:

У кожную хату стали глядіти,
Стали питати:

ДРІМОТА і ПІСНІ:

Чи є тут діти?

ЗАПОВІДАЧ:

Знайшли дитятко в нашій
[кімнаті,
Княжна Дрімота і пісні
[крилаті.

*(ПІСНІ виносять на сцену ко-
лиску з „дитятком” (лялькою)
і погинають його колихати).*

Взялись колисанку йому
[співати,
Замкнув повіки, став
[засипляти.

ПІСНІ:

Ти-ни, нини-ни,
Хлопчику засни,
Замкни оченька маленькі,
Свої очка веселенькі,

Ти-ни, ни-ни, ни,
На часок засни.

Ти-ни, ни-ни, ни,
Ой прилетять сні,
Біля хлопця посідають,
На сопілоньку заграють,
Ти-ни, ни-ни, ни,
Хлопчику засни.

*(На слова „Ой прилетять сні”
влітають два рожеві СНИ з со-
пілками, сідають біля колиски і
грають до сну. Під кінець пісні
відносять колиску на бік сцени
та повертаються до ДРІМОТИ).*

ЗАПОВІДАЧ:

Княжна Дрімота, пісні крилаті
І сні рожеві пішли на свято.

*(Всі сідають під стіною, на
задньому пляні сцени. Входять
ЗОРЕПЛАВЦІ та говорять):*

Там на небі місяць
І зірок багато.
Хотілося б дуже
Зореплавцем стати!

ПРОВІДНИК ЗОРЕПЛАВЦІВ:

Шоломи сталеві
Ось несе Андрійко...

ЗОРЕПЛАВЕЦЬ АНДРІЙКО

(Приносить шоломи для всіх):

Вдягайте їх хлопці,
І до діла швидко!

ЗОРЕПЛАВЦІ:

З братчиком довгенько
Ракету ліпили,
В ній нам понад хмари
Летіти щосили.

ДРУГИЙ ЗОРЕПЛАВЕЦЬ:

Привезем світлини
І нові вражіння,
Здивоване ж буде
Наше покоління!

ПЕРШИЙ ЗОРЕПЛАВЕЦЬ:

Те, чого не бачив,
Та ніхто не знає,
Я далековидом
Все пооглядаю.

ВСІ ЗОРЕПЛАВЦІ:

І гукнем, хай знають,
І свої й чужинці:
Перші між зірками
Були у к р а ї н ц і !

(Вибігають за сцену.)

(Закінчення буде)

Мал. Христя Хитра

МАНДРІВКА ДОВКРУГИ СВІТУ

Дорогий „Готуйсь”!

Ось розкажу Тобі про нашу пригоду в великих таємничих лісах північної Бурми. Жили ми там у сім'ї дроворуба Тина у невеличкій бідній хатині на галяві серед густого лісу. Таких високих та товстих дерев, як у цьому лісі нам з Оленкою ще не доводилося бачити. Наш господар виходив досвіта на працю зі своїм великим слонем, а вечером, коли ми всі зібралися довкруги вогника на вечерю, розказував нам про своє життя та працю.

— Дерева, що їх рубасмо, називаються тикові. Тик, це добре й дороге дерево. — казав він. — Його вживають по всьому світі при будові кораблів та виробі меблів.

— Це правда, — пригадала собі Оленка. — Недовго перед нашим виїздом батьки купили собі були до вітальні кавний столик. Татко казав, що він зроблений саме з тикового дерева. Цей столик виглядає дуже добре біля нашої канапи, а особливо, коли прикрасити його вишитою скатертю та квітками. А може цей столик якраз з дерева, що росло в цьому лісі? — на такий здогад Оленка аж сплеснула руками.

— Це дуже можливе, — відповів Тин. — в ніодній іншій країні світу не росте так багато тикю, як у Бурмі. І бірманський тик таки найкращий.

А тоді він розказав нам, як багато труду треба, щоб зрізати хоч би лиш одно тикове дерево та доставити його до пристані на вивіз у світ. Це дерево мусить рости щонайменше сто років, поки можна його зрізувати . . .

— Ой, ой, ой! — дивувалася Оленка. — То ці дерева росли вже, поки ще мій дідусь народився!

Тин помахав головою на знак згоди та продовжував:

— Коли я побачу дозріле вже дерево, витинаю пасмо його кори довкруги стовбура і залишаю його так на рік або на два. Тоді дерево вмирає, сохне, а через те стає куди легше і мені зручніше його зрізувати. А тоді вже помагає мені мій вірний слон. Він піднімає трубою великі колоди тикю, тягне їх до найближчої річки та кидає у воду. Там ждуть їх вже наші відважні товариші, зв'язують колоди разом та зручно кермуючи, сплавають їх по буйних хвилях до більшої річки. І так аж до пристані над морем. Тут навантажують тикові колоди на кораблі та розсилають їх у світ.

— Це подібно, як наші гуцули! — завважив я, і на прохання наших господарів розказав їм, як наші славні легіні спускають старезні сосни рікою Черемошем з Карпатських гір у доли. На кінець ми з Оленкою заспівали їм ще „Верховину”. Наші нові приятелі раділи, що десь в далекій Україні є люди, що працюють, так, як вони, та розуміють їх життя і їх працю.

У Тина було багато діточок, а найстаршому з них, Тантові, було дев'ять років. У Танта був свій маленький слоник, що звався Коко. Тин подарував його своєму найстаршому синові тому, що хлопчина і слоник народилися того самого дня. Вони разом росли, разом відкривали таємниці старинного тикового лісу, разом раділи й сумували. Так, Коко вмів справді радіти й сумувати. Коли ранком Тант кликав Кока над річку, щоб помити його, слоник підбігав бадьоро, під-

носячи високо свій хобот, клапаючи недбало великими вухами, та видавав зі себе дивні веселі звуки.

Коли ж Тант прощався зі слоником, ідучи до школи, Кокові спадали вуха і хобот і його маленькі очі дивилися так жалібно, що здавалося, слоник заплаче.

Тант дуже любив свого слоника. Він знав, що незабаром піде разом з ним у ліс, допомагати Батькові тягнути до річки великі колоди тику. Він знав, що слоник — його приятель, його підпора і заробіток на все життя.

А про той заробіток Тант часто думав. Його серце стискалося з болю, що його менші братчики й сестрички бігають босі, а Матуся мусить так важко працювати. Його хатинка була така вбога, а Мати не мала ніколи такого гарного, барвистого вбрання, як інші жінки. Тант часто мріяв про те, як то він з Коком піде за кілька років у ліс і як будуть разом так жваво працювати, що незабаром буде і хатинка новенька і Матуся матиме все, чого лиш забажає. А Батько глядітиме з гордістю на свого міцного, пильного сина.

Так мріяв Тант, обнімаючи свого слоника за шию, та шкрябаючи його за вухом, розказував йому шепотом про свої мрії.

А наша Котай зовсім забула про мене й Оленку, коли відкрила, який то хобот у слоника. Яке це щастя було для неї, зачепитися хвостом за його хобот та так гойдатися досхочу! А коли вже нагойдалася, перекочувалася слоніві через голову на спину чи ховалася за його великі вуха. Коко переносив терпеливо ці всі збитки та тільки часом старався досягнути хоботом малпочку на своїй спині.

На ніч Тант випускав Кока враз з Батьковим слоном у ліс, щоб вони паслися там на травах і зелах.

Часом слони відходили далеко в густі джунглі, шукаючи кращої поживи, але над ранком, ще поки сонце зійшло, вони поверталися додому та ждали біля огорожі на своїх господарів. Неначе казали: — „Ми готові послугувати вам!“

Та одного ранку Тант прибіг у хату дуже стурбований:

— Щось сталося! Щось мусіло статися! Кока нема! Слон Батенька повернувся ще перед сходом сонця, а Кока нема тай нема!

Ми старалися потішати Танта, як могли: може слоник попав на яку особливо смачну пашу, може зустрів стадо інших слонів та грається з ними, може . . . може . . . і нам почали насуватися всякі, щораз страшніші думки: дикі тигри, якась укрита пропасть, ловецька пастка . . . Тож ми замовкли, щоб ще більше не журити нашого товариша.

А Коко не повернувся до вечора і ніччю не прийшов. Ранком

Тин з Тантом пішли в ліс, шукати слоника. Вечором повернулися докраю втомлені та . . . самі.

В оселю завітав смуток. Ніхто не згадував Кока ні словом, але ми всі знали, що він на гадці в усіх. Тільки тріснула гілка в лісі, тільки вітер зашелестів листям, вмить усі здригалися і в очах засвічувалася надія: може це Коко?

Котай зовсім змарніла з туги за слоником. Навіть не торкалася пахучих бананів, не пищала й не жибоніла, як звичайно бувало. Вона сиділа годинами нерухомо на гілці дерева, під яким бувало гралася з Коком, та задумано гляділа в простір.

Коли це нараз Котай щезла. Скільки ми не шукали та не гукали її — не знайшли. З важким серцем клалися ми спати на мати-рогожі того вечора. Тант сумував за Коком, Оленка здогадувалася вголос, що могло статися з Котай. Ми вирішили, що зараз зранку вирушимо в ліс і будемо так довго шукати, поки не знайдемо якогось сліду.

Та не довелося ждати аж до ранку. Тант, що мав дуже гострий слух, приклав нараз палець до уст: — Ш . . . шшш . . . ш . . . ? Що це ?

Ми довго насторожували слух, але не почули нічого. Аж коли наші вуха привикли до тиші, ми стали відрізняти десь дуже далеко якийсь крик. Здавалося, що хтось гукає на сполох, або може і з радості.

Голос все наближався та наближався, аж врешті Оленка вискочила з постелі, врадувана:

— Та це ж наша Котай! Це голос Котай!

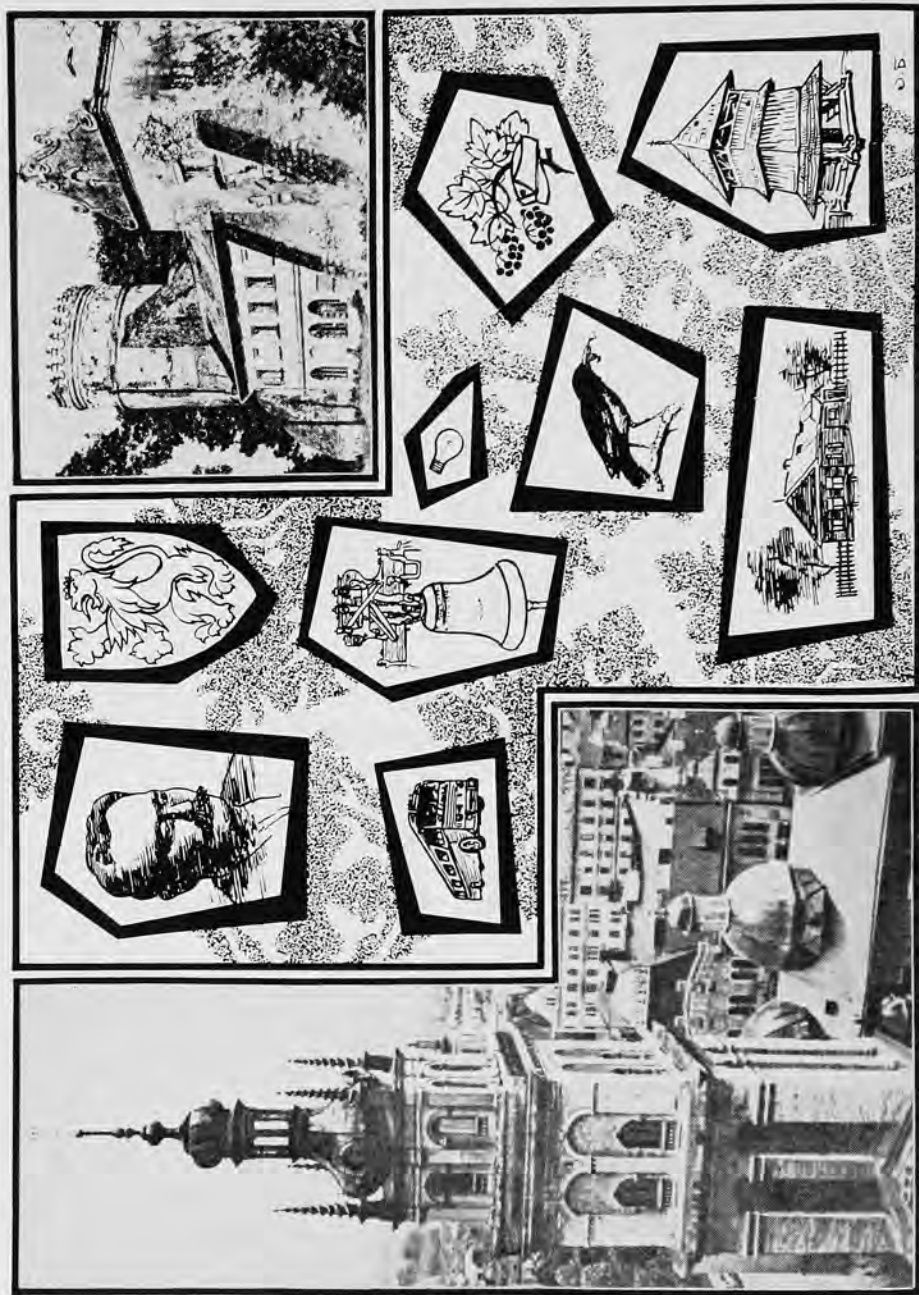
Ми вибігли на ганочок старої бамбусової хатки, а Котай, повна радості й тривоги, кинулася Оленці просто в обійми. Та лиш на мить! Малпочка зараз знову зіскочила на землю і хитаючись неворотно на всіх чотирьох ногах, бігла знов у сторону лісу.

Зупинилася. Оглянулася, і побачивши, що ми все ще стоїмо на ганку, повернулася до Оленки та давай тягнути її за штанку піжами в напрямі лісу.

— Будь чемна, Котай! — кивала їй пальчиком Оленка. — Ти не тільки подреш мені піжаму, але й побудеш усіх!

(Продовження буде)

Мал. Оксана Борис

МАЛИЙ ФОТОГРАФ

Рій „Лиси” має гарний звичай відсвятковувати на сходах іменини кожного новака відспіванням „Многая літа”. Так вшанували теж іменини Юрка, дня 6 травня. Та правдива несподіванка чекала на Юрка аж удома. В неділю ранком Тато, Мама брат і сестра відспівали Юркові теж „Многая літа”, побажали всього добра та дали маленький дарунок. Юрко кинувся миттю до дарунка. Коробка не була плоска, отже це не були шоколядки. Не був це і модель літака, бо він легкий, а цей дарунок був важкий. Врешті відчинив пакунок і аж ахнув з дива: це був правдивий фотографічний апарат. Він дістав свій власний апарат! Юрко всім подякував і взявся розглядати його.

Після обіду Тато поміг Юркові прочитати книжечку з поясненням і Юрко сам зробив першу свою світлину. Правда, Тато Юрка був добрий фотограф і нераз дозволяв Юркові „цикнути” своїм апаратом, коли вже його добре наставив. Але мати свій власний апарат — це зовсім інша справа!

Книжечка, що її Юрко дістав разом з апаратом, розказала йому не лиш як обходитися з ним, але теж, як це діється, що на плівці по-являється світлина. Це було дуже цікаво знати, що діється там, в середині скриньки.

Цієї ж неділі Юрко зробив аж 12 знімок, цілий свій перший фільм. Пробував світлити при денному світлі, а потім увечері при блискавичних лямпочках.

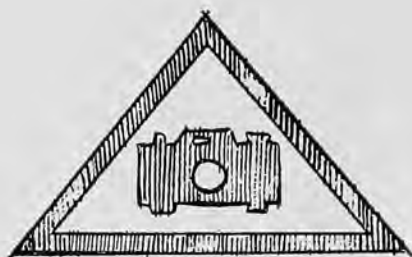
Юрко ждав нетерпеливо суботи, щоб похвалитися „Лисам”, що він дістав.

В суботу теж приніс Юрко перші свої викликані світлини. Всі крім одної були добрі, і Тато був дуже гордий, що Юрко зразу почав добре світлити.

В суботу Юрко повісив собі апарат на шию і пішов на сходи. Прийшов саме точно, сходи ще не почалися, а всі новачки стояли кругом братчика, який показував їм щось на карті України. Юрко станув біля дверей, бо й так не можна перебивати, коли братчик говорить. Сонце саме вийшло з-за хмари і крізь вікно освітило цілу громадку „Лисів”.

— Як гарно вони виглядають! — подумав нараз Юрко. — А що буде, коли я попробую зробити з них світлину, на те ж маю новий фільм.

І справді наставив апарат та тихенько клацнув. Ніхто навіть

Відзначка вмілости фотографа.

з новаків не почув. Аж коли новаки уставилися в круг до відкриття сходин, Юрко ввійшов поміж них. Коли побачили апарат на грудях у Юрка, всі крикнули разом „Славно"! Юрко перший у цілому гнізді дістав апарат!

Після відкриття всі новаки кинулися до Юрка і кожен хотів собі розглянути апарат. Братчик дозволив Юркові розказати, як треба фотографувати та як доглядати апарат: завжди держати його при собі на шиї, не класти донебудь, щоб не впав, чи щоб хто не наступив на нього, не залишати на сонці, бо тоді плівка внаутрі нищиться. Коли ж змінюємо фільм-плівку, треба робити це в тіні. Готові світлини треба вкладати в альбом, щоб не нищилися і не губилися.

Тоді Юрко ще раз зробив світлину роя. Пояснив, що всі мусять уставитися так, щоб він бачив їх крізь віконце в апараті; інакше їх на світліні не буде. А коли скаже „Увага" — не вільно рухатися, бо світлина вийде замазана. Опісля показав теж маленьку блискавичну жарівку, що при її допомозі робиться світлини вечором у кімнаті. Новаки оглядали її, передаючи з рук до рук. Коли нараз Зенко просив:

— Дозволь мені зробити теж світлину своїм апаратом!

Юрко не знав, що відповісти, аж братчик рішив:

— Коли Юрко дозволить, ми всі зробимо по одній світліні, а потім заплатимо Юркові за цей фільм — і він буде власністю нашого роя!

Це дуже всім подобалося і всі по черзі робили світлини. Наостанку братчик зфотографував увесь рій.

Тут саме ввійшла до домівки сестричка Оля зі своїми новачками. На її прохання Юрко зробив світлину також їм.

Після сходин пішли всі разом у крамницю. Братчик купив Юркові новий фільм за гроші з роєвої каси, а готовий вже дали висвітлити.

На другий тиждень Юрко приніс із собою вже цілий альбом своїх знімок. Були там чорно-білі, були і барвисті, що їх Юрко робив минулої неділі з різних квіток у парку. А зі знімок „Лісів" вий-

шла найкраще та, що її робив Юрко, коли всі стояли біля карти України. Цю світлину вислали після наради до „Готуйсь” та ждуть тепер, коли „Готуйсь” її помістять.

А коли Юрко приніс братчикові дозвіл від Батька, що Юрко може їхати на Свято Юрія, яке відбувалося поза містом аж при кінці травня, братчик сказав:

— Добре, що Тато тобі дозволив їхати! Не забудь взяти із собою альбом, щоб примістити твої світлини на виставці новацьких праць. А до того ти дістанеш там відзначку вмілости **фотографа!**

Юрко пішов врадуваний додому. Цей день був для нього навіть ще кращий, як іменини, коли то він дістав свій апарат!

Вимоги вмілости фотографа:

1. Має власний фотографічний апарат і вміє з ним обходитися.
2. Знає загальну будову апарату та його працю.
3. Вміє сам фотографувати.
4. Вміє пояснити другим, як обходитися з апаратом та як фотографувати.
5. Має гарно впорядкований альбом зі світлинами.
6. Зробить кілька світлин роєвих або гніздових.
7. Візьме участь по змозі в одній виставці світлин.

ЦІКАВІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ В ПАРИЖІ

Українські діти у Франції не мають Пласту ні новацтва, бо там українців дуже мало та живуть далеко одні від одних. Тільки в четвер, коли-то у французьких школах нема науки, сходяться наші діти до української четвергової школи.

Між тими дітьми є і **Мирон Миронівич**. Він народився у 1959 році в Парижі. Він закінчив вже дошкілля та ходить до народної школи. Він лише вже й читає по-українськи та по-французьки. Має двох братчиків. Старший, Богданчик каже, що в школі

найлегше вчитися історії й географії. Він має свою шаблю і дуже любить її, бо хоче колись стати козаком. Крім шаблі любить теж і скрипку та вже грає на ній деякі козацькі пісні. Богданкові вже 9 років.

Молодший, Ромчик, дуже любить слухати спів із пластинок. А має такий добрий слух, що коли хто зважиться при ньому заспівати хоч трошки фалшиво, він починає так кричати, що в усіх болить голова.

Мирон каже, що вчитися — дуже легко. Треба лиш у школі до-

Миронко Митрович розмальовує стіну у своїй класі.

бре слухати, що вчитель говорить, потім дома написати завдання, прочитати все ще раз, і вже „десь там воно сидить в голові“. А що найбільше любить він учитися? — Все! — відповідає Мирон.

Але понад усе Мирон любить малювати: почав малювати, коли йому було ще тільки п'ять років. А попитайте його, чому він малює, то відповідь: — Бо там десь у голові щось таке думається, що я мушу малювати.

Мирон радо бавиться і грає на фортепіані, але коли „щось там думається“, він кидає все і йде малювати. Його малюнки такі

гарні, що його знайомі їх оправляють в рамки та вішають на стінах. В класі, де вчиться Мирон, теж висять оправлені два його малюнки. Коли Мирон кінчав дошкілля, у всій Франції вибирали найкращі речі, що їх змайстрували дошкільні діти. Вибрали 18 таких речей, а між ними дві Миронові. Не були це малюнки, тільки грушка та тарілка з глини, гарно розмальовані. Ці речі виставляли опісля навіть в музеї в Парижі.

Мирон дуже любить малювати дерева та квіти, а теж замки й лицарів, що про них він любить читати у книжках.

На світлині бачите Мирона, як розмальовує стіну у своїй класі. У Франції є такий звичай, що коли діти кінчають одну клясу, розмальовують гарно її стіни, щоб школярі, які прийдуть на другий рік, могли любитися їх малюнками.

Мирон і його брати дуже хотіли б переписуватися з новачками з Америки чи Канади. Подаємо тут їх адресу та віримо, що багато новацьких роїв схоче їм написати, як вони новакують та таборують. А Мирон і Богданко напевно їм відпишуть та будуть дуже радіті!

Myron, Bohdan, Roman

MYTROWYTCH

C — 775 Parc Le Nôtre

95 St. Ouen L'Aumône

France

Дорогий „Готуйсь”!

Четверте гніздо „Пташата” ходило на прогулянку. Пішли ми на Аймеш Фарму біля Ланкастеру. Там бачили ми звірів, будинки та приладдя, що їх вживали люди роду Аймеш. Коли ми оглянули все надворі, ввійшли до хати. Пані, яка нас опроваджувала, розказувала нам про звичаї цих людей, показувала їх

одяги та хатню обстанову. Айміші жили колись у Швейцарії. Поліція їх переслідувала, мучила й убивала. Тому вони переїхали до Америки і аж досьгодні задержали свої звичаї й німецьку мову.

На закінчення цієї прогулянки ми їхали найстаршим в Америці поїздом. Цей поїзд дослівно такий, яким їздили колись дав-

но. Його гонить пара, яка постас з води. Під водою в кітлі палять вогонь вугіллям, щоб постала пара. Лямпи при паровозі нафтові. Вікна дуже легко відчиняти. Тре-

ба тільки стиснути замок.

Я ніколи не забуду цієї прогулянки.

Марійка Кушнір,
рій „Жайворонки”

ВЕЛИКИЙ ЧАРІВНИК ПІСНІ

Швидко проминули Ваші вакації. Провели Ви їх гарно в новацьких таборах, де говорили українською мовою та певно навчилися багато нових українських пісень.

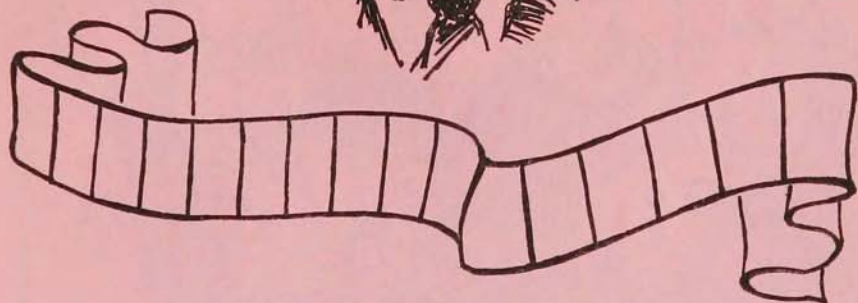
Українські народні пісні відомі в усьому світі. Їх славу поширив по світі наш визначний композитор (такий, що складає сам пісні) та диригент хору. Річниця його народин і смерти згадуємо саме в цьому місяці. Він об'їхав зі своїм хором, Українською Капелею, країни Західної Європи, Америку й Канаду, щоб показати всім, які гарні українські пісні. Тому весь світ знає його ім'я, і чужинці називають його „чарівником пісні”. А чи Ви, новацтво, знаєте, хто він такий?

Щоб відгадати його ім'я та прізвище, треба зробити таку штуку. Ось тут маєте ряд слів. З кожного слова треба забрати одну букву, так, щоб одначе решта букв створила якесь нове слово, коротше на

19-IX-1875

21-IX-1944

одну букву. Вибрані букви треба вписати у вільні місця на стрічці під образком цього диригента. Тоді і визнаєте, як звався цей „чарівник української пісні”.

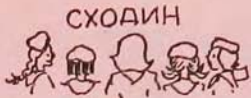

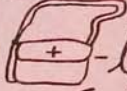

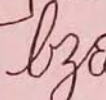

т а н о к
с л о в а
к а р е т а
к р а й
с м а к
с о р о к а
к а н в а
д в і с т і

е к р а н
д о л я р
к о з а к
г о р і х
м у ш к а
в и х і д
п е р ц е
б у л ь к а

(Подав братчик Ірко).

Ловарка Ксема

з   СХОДИН постишала,
Дивну КАРТКА-у в -і мала.
Т над -ам придивати
У своїй взалась кімнаті.
Гляне ЛЯЛЯ-ні, не знає!

 МІСЬ ніяк не відшитає!
Покотивса МІЯЧИК взяти
 з ШАФКА-и ТАТО-а.

 узав ДАЛЕКОВИД-а,
Ма таки ніяк не видів!

Т зори, й знизу митала,
Ма не розуміла ...

 каже: -ю, -ю,
Поясни вам все ... за місяць!